P9_TA(2023)0270

Banková únia – výročná správa za rok 2022

Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. júla 2023 o bankovej únii – výročná správa za rok 2022 (2022/2061(INI))

(C/2024/3997)

Európsky parlament,

— so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júla 2022 o bankovej únii – výročná správa za rok 2021 ([1]),

— so zreteľom na opatrenia Komisie prijaté v nadväznosti na uznesenie Európskeho parlamentu z 5. júla 2022 o bankovej únii – výročná správa za rok 2021,

— so zreteľom na dokument Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) z 28. októbra 2022 s názvom Feedback on the input provided by the European Parliament as part of its „Resolution on Banking Union – Annual Report 2021“ (Spätná väzba k príspevku, ktorý poskytol Európsky parlament v rámci svojho „uznesenia o bankovej únii – výročná správa za rok 2021),

— so zreteľom na výročnú správu ECB z marca 2022 o činnostiach dohľadu za rok 2021,

— so zreteľom na reakciu Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií (ďalej len „SRB“) z 28. novembra 2022 na uznesenie Európskeho parlamentu z 5. júla 2022 o bankovej únii – výročná správa za rok 2021,

— so zreteľom na vyhlásenie Euroskupiny zo 16. júna 2022 o budúcnosti bankovej únie,

— so zreteľom na správu piatich predsedov z 22. júna 2015 s názvom Dobudovanie európskej hospodárskej a menovej únie,

— so zreteľom na návrh Komisie z 24. novembra 2015 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 806/2014 s cieľom zriadiť európsky systém ochrany vkladov (COM(2015)0586),

— so zreteľom na tlačovú správu Rady z 8. novembra 2022 s názvom Bankový sektor: Rada sa dohodla na pozícii k implementácii reforiem Bazilej III,

— so zreteľom na tlačovú správu Rady zo 7. decembra 2022 s názvom Boj proti praniu špinavých peňazí: Rada sa dohodla na pozícii k posilnenému súboru pravidiel,

— so zreteľom na správu Komisie z 23. mája 2022 o fungovaní európskych orgánov dohľadu (ESA) (COM(2022)0228),

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. decembra 2020 o riešení nesplácaných úverov v období po pandémii ochorenia COVID-19 (COM(2020)0822),

— so zreteľom na tematické preskúmanie Európskeho orgánu pre bankovníctvo (ďalej len EBA“) zo 14. decembra 2022 týkajúce sa transparentnosti a výšky poplatkov a platieb za produkty retailového bankovníctva v EÚ,

— so zreteľom na výsledok celoeurópskeho hodnotenia transparentnosti orgánu EBA za rok 2022, ktorý bol uverejnený 9. decembra 2022,

— so zreteľom na správu ECB o jej prioritách v oblasti dohľadu na obdobie 2023 – 2025, ktorá bola uverejnená 12. decembra 2022,

— so zreteľom na výsledky spoločnej konferencie SRB a ECB s názvom The test of time: Banking Union a decade on (Skúška času: desaťročie bankovej únie), ktorá sa konala 23. a 24. júna 2022,

— so zreteľom na vyhlásenie Rady guvernérov ECB z 27. júna 2022 o prístupe k európskej bankovej únii v metodike hodnotenia globálnych systémovo dôležitých bánk,

([1]) Ú. v. EÚ C 47, 7.2.2023, s. 75.

— so zreteľom na dokument ECB z novembra 2022 o preskúmaní finančnej stability,

— so zreteľom na odporúčanie ECB/2020/62 z 15. decembra 2020 o rozdeľovaní dividend počas pandémie ochorenia COVID-19, ktorým sa zrušuje odporúčanie ECB/2020/35,

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2554 zo 14. decembra 2022 o digitálnej prevádzkovej odolnosti finančného sektora a o zmene nariadení (ES) č. 1060/2009, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 909/2014 a (EÚ) 2016/1011 (ďalej len „nariadenie o digitálnej prevádzkovej odolnosti“) ([2]),

— so zreteľom na vyhlásenia Andreu Enriu, predsedu Rady pre dohľad ECB, na vypočutiach vo Výbore pre hospodárske a menové veci 30. júna 2022 a 1. decembra 2022,

— so zreteľom na dokument Rady pre finančnú stabilitu z 21. novembra 2022 s názvom 2022 List of Global Systemically Important Banks (G-SIBs) (Zoznam globálnych systémovo významných bánk (G-SIB) za rok 2022),

— so zreteľom na vyhlásenia predsedníčky SRB Elke Königovej vo Výbore pre hospodárske a menové veci z 13. júla 2022 a 30. novembra 2022,

— so zreteľom na vyhlásenia z verejných vypočutí Výboru pre hospodárske a menové veci s kandidátmi navrhnutými Komisiou na funkciu predsedu SRB a na jednu ďalšiu stálu pozíciu v SRB z 24. októbra 2022,

— so zreteľom na dokument SRB z 13. júla 2022 s názvom Resolvability of Banking Union banks: 2021 (Riešiteľnosť krízových situácií bánk v bankovej únii: 2021),

— so zreteľom na varovanie Európskeho výboru pre systémové riziká (ďalej len „ESRB“) z 22. septembra 2022 o zraniteľných miestach vo finančnom systéme Únie ([3]),

— so zreteľom na výsledky tematického preskúmania ECB s názvom Walking the talk: Banks gearing up to manage risks from climate change and environmental degradation (Dodržanie sľubu – banky sa pripravujú na riadenie rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy a zhoršovania životného prostredia), ktoré bolo uverejnené 2. novembra 2022,

— so zreteľom na dokument ESRB z 21. novembra 2022 s názvom Fiscal support and macroprudential policy – Lessons from the COVID-19 pandemic (Fiškálna podpora a makroprudenciálna politika – ponaučenia z pandémie COVID-19),

— so zreteľom na správu ESRB z 1. júla 2022 s názvom Monitoring systemic risks in the EU securitisation market (Monitorovanie systémových rizík na sekuritizačnom trhu EÚ),

— so zreteľom na dokument tímu ECB/ESRB pre monitorovanie klimatických rizík z júla 2021 s názvom Climate-related risk and financial stability (Riziko súvisiace s klímou a finančná stabilita),

— so zreteľom na správu ECB z novembra 2021 s názvom The state of climate and environmental risk management in the banking sector – Report on the supervisory review of banks' approaches to manage climate and environmental risks (Stav riadenia klimatických a environmentálnych rizík v bankovom sektore – správa o preskúmaní prístupov bánk týkajúcich sa riadenia klimatických a environmentálnych rizík orgánmi dohľadu),

— so zreteľom na normy Bazilejského výboru pre bankový dohľad zo 16. decembra 2022 o prudenciálnom zaobchádzaní s expozíciami voči kryptoaktívam,

— so zreteľom na dokument Bazilejského výboru pre bankový dohľad z 15. júna 2022 s názvom Principles for the effective management and supervision of climate-related financial risks (Zásady účinného riadenia finančných rizík súvisiacich s klímou a dohľadu nad nimi),

— so zreteľom na správu Európskeho dvora audítorov z 30. novembra 2022 o podmienených záväzkoch vyplývajúcich z toho, ako Jednotná rada pre riešenie krízových situácií, Rada a Komisia plnili svoje úlohy podľa tohto nariadenia za rozpočtový rok 2021,

— so zreteľom na správu spoločného výboru európskych orgánov dohľadu (ESA) s názvom Riziká a zraniteľnosti vo finančnom systéme EÚ – marec 2022 (JC 2022 09), ktorá bola uverejnená 13. apríla 2022,

— so zreteľom na pracovný dokument daňového monitorovacieho strediska EÚ z decembra 2022 s názvom Tax Planning by European Banks (Daňové plánovanie európskych bánk),

([2]) Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 1.
([3]) Ú. v. EÚ C 423, 7.11.2022, s. 1.

— so zreteľom na spoločné vyhlásenie bankového dohľadu ECB, EBA a SRB z 20. marca 2023 k oznámeniu švajčiarskych orgánov z 19. marca 2023,

— so zreteľom na vyhlásenie o európskom systéme ochrany vkladov podpísané predsedom Výboru Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci a odsúhlasené koordinátormi šiestich politických skupín (PPE, S&D, Renew, Verts/ALE, ECR a The Left) zo 7. decembra 2022,

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. marca 2019 o rodovej rovnováhe pri navrhovaní kandidátov v oblasti hospodárskych a menových záležitostí EÚ ([4]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2021 o posilnení medzinárodnej úlohy eura ([5]),

— zo zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0177/2023),

A. keďže banková únia v súčasnosti pozostáva z jednotného mechanizmu dohľadu (ďalej len „SSM“) a jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií (ďalej len „SRM“) a jej základom je jednotný súbor pravidiel, ktorý zabezpečuje úplné zosúladenie medzi dohľadom a riadením bankových kríz a je neoddeliteľnou súčasťou finančnej stability EÚ; keďže hoci sa v smernici o systémoch ochrany vkladov ([6]) stanovujú vysoké minimálne normy v oblasti ochrany vkladov, banková únia zostáva nedokončená, pokiaľ sa nevytvorí tretí pilier – európsky systém ochrany vkladov (ďalej len „EDIS“),

B. keďže napriek maximálnemu úsiliu sa zatiaľ nepodarilo dosiahnuť dohodu o systéme EDIS; keďže poslanci Európskeho parlamentu vyzvali na ambicióznu revíziu rámca krízového riadenia a ochrany vkladov (ďalej len „CMDI“), ktorá môže pomôcť prekonať prekážky brániace vytvoreniu systému EDIS; keďže tento rámec by sa však nemal považovať za náhradu systému EDIS; keďže vytvorenie systému EDIS je naďalej prioritou;

C. keďže sa dosiahla dohoda o vytvorení zabezpečovacieho mechanizmu pre jednotný fond na riešenie krízových situácií, ale keďže sa tento zabezpečovací mechanizmus ešte stále nevytvoril;

D. keďže dokončená banková únia by predstavovala pozitívny vývoj pre občanov a hospodárstvo EÚ tým, že by poskytla základ pre stabilnejší bankový systém, znížené systémové riziko, posilnenú a spravodlivejšiu hospodársku súťaž, lepší výber pre spotrebiteľov, väčšie možnosti cezhraničného bankovníctva a prístupu k retailovým finančným službám, väčšie hospodárske investície, lepší prístup domácností a podnikov k financovaniu a znížené náklady pre klientov bánk;

E. keďže banková únia je otvorená pre všetky členské štáty EÚ;

F. keďže stabilný, odolný, dynamický a konkurencieschopný bankový sektor je nevyhnutný pre hospodársky rast, inovácie a investície, ako aj pre financovanie zelenej transformácie a podporu malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“);

G. keďže ruská agresia voči Ukrajine a jej hospodárske a sociálne dôsledky majú priamy a nepriamy vplyv na bankový sektor EÚ; keďže tieto vplyvy je potrebné riešiť prostredníctvom vhodných opatrení na zabezpečenie finančnej stability sektora; keďže banky EÚ zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní pokračujúceho vykonávania a dodržiavania sankcií voči Rusku, ktoré naň uvalila EÚ v reakcii na inváziu;

H. keďže bankový sektor doposiaľ preukázal odolnosť voči kríze vyvolanej pandémiou ochorenia COVID-19 za pomoci mimoriadnych podporných opatrení verejnej politiky a odolného regulačného rámca EÚ; keďže bankový sektor EÚ sa stále zotavuje z pandémie, a preto musí EÚ naďalej dodržiavať prísne normy, najmä pokiaľ ide o kapitálové požiadavky a postupy riadenia rizík, s cieľom zabezpečiť odolnosť tohto sektora do budúcnosti;

([4]) Ú. v. EÚ C 23, 21.1.2021, s. 105.
([5]) Ú. v. EÚ C 494, 8.12.2021, s. 118.
([6]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 149).

I. keďže napriek výzvam spôsobeným pandémiou a vojnou na Ukrajine súhrnný podiel nesplácaných úverov v treťom štvrťroku 2022 ďalej klesol na 2,29 %; keďže to bolo podporené moratóriom na úvery a opätovným prerokovaním úverov so zákazníkmi; keďže potenciálne zhoršenie kvality aktív a zvýšenie podielov nesplácaných úverov sa môže prejaviť po úplnom ukončení dočasných podporných opatrení zavedených počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19;

J. keďže napriek záväzku prijatému po veľkej finančnej kríze a napriek významnej práci, ktorá sa vykonala a naďalej sa vykonáva, sa stále dostatočne neriešia otázky týkajúce sa bánk, ktoré sú „príliš veľké na to, aby zlyhali“ a „príliš prepojené na to, aby zlyhali“;

K. keďže sektor nebankových finančných sprostredkovateľov naďalej rastie, čo vytvára ďalšie riziká pre finančnú stabilitu; keďže expozície bánk voči nebankovým finančným sprostredkovateľom sú naďalej vysoké v dôsledku ich finančnej prepojenosti;

L. keďže úloha bankového sektora je kľúčová z hľadiska hospodárskej obnovy po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 a energetickej kríze, najmä pre MSP, ako aj z hľadiska prechodu na udržateľné hospodárstvo; keďže tento sektor zohráva kľúčovú úlohu pri smerovaní úspor do produktívnych investícií; keďže bankový sektor by sa preto mal vyhnúť nadmernej expozícii voči špekulatívnym aktivitám;

M. keďže hlavnými cieľmi pri navrhovaní hospodárskych politík pre bankový sektor by mala byť minimalizácia: 1. pravdepodobnosti zlyhania bánk, 2. hospodárskeho vplyvu zlyhávajúcich bánk a 3. rizika systémových bankových kríz;

N. keďže riziká ohrozujúce udržateľnosť ovplyvňujú banky rôznymi spôsobmi, a to aj prostredníctvom úverového rizika alebo rizika straty dobrej povesti;

O. keďže digitalizácia financií priniesla do bankového sektora EÚ významný technologický pokrok, ktorý viedol k zvýšeniu efektívnosti pri poskytovaní bankových služieb, a poskytuje bankovému sektoru rozsiahle príležitosti, ale prináša aj výzvy, a to aj v súvislosti s kybernetickými rizikami – keďže banky sa čoraz viac spoliehajú na využívanie informačných a komunikačných technológií – ochranou osobných údajov, rizikami poškodenia dobrej povesti, rizikami v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí, obavami o ochranu spotrebiteľa a sociálnym vylúčením; keďže akt o digitálnej prevádzkovej odolnosti, ktorý nadobudne účinnosť v roku 2025, poskytne bankám pevný rámec na prípravu a riešenie kybernetických hrozieb;

P. keďže vzhľadom na pretrvávajúce medzery v rámci EÚ v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí je potrebné posilniť harmonizovaný a účinný dohľad nad bojom proti praniu špinavých peňazí a jeho presadzovanie, keďže je to nevyhnutné na ochranu integrity finančného systému EÚ a na ochranu pred hrozbami z vysokorizikových tretích krajín; keďže stále existujú veľké rozdiely v prístupoch vnútroštátnych orgánov EÚ k dohľadu nad bojom proti praniu špinavých peňazí a proti financovaniu terorizmu, ako aj v uplatňovaní právnych predpisov EÚ v oblasti prania špinavých peňazí; keďže finalizáciou balíka opatrení na boj proti praniu špinavých peňazí by sa mali posilniť pravidlá boja proti praniu špinavých peňazí a zabezpečiť ich konzistentné a účinné vykonávanie vrátane zriadenia orgánu dohľadu EÚ na účely boja proti praniu špinavých peňazí, čím by sa posilnil bankový systém EÚ;

Q. keďže pokračuje práca na bankovom balíku EÚ, ktorý poskytne vhodný rámec pre kapitálovú primeranosť bánk, záťažové testovanie a požiadavky na likviditu;

R. keďže zabezpečenie rovnakého prístupu k finančným službám a vysokej úrovne ochrany všetkých investorov a vkladateľov je jadrom bankovej únie a únie kapitálových trhov; keďže spotrebitelia, investori a vkladatelia by mali byť dobre informovaní o všetkých rozhodnutiach, ktoré ich ovplyvňujú;

S. keďže európsky bankový sektor je vo veľkej miere naďalej hlavným poskytovateľom financovania podnikom, čo vedie k značnej závislosti od tohto sektora, na rozdiel od iných jurisdikcií, v ktorých významný podiel financovania podnikom poskytujú kapitálové trhy;

T. keďže účinky rozhodnutia ECB zvýšiť úrokové sadzby s cieľom znížiť infláciu sa okamžite prejavili v úrokoch, ktoré domácnosti a podniky platia bankám, čím sa zvýšili zisky bánk a výnosy sporiteľov, pričom zároveň negatívne ovplyvnili schopnosť dlžníkov splácať svoje úvery; keďže prudký nárast úrokových sadzieb prináša bankám aj riziká, najmä potenciálne znehodnotenie niektorých aktív v ich súvahách;

U. keďže rozvoj únie kapitálových trhov si vyžaduje zavedenie spoločných pravidiel a účinných nástrojov, ktoré znížia fragmentáciu na jednotnom trhu, uľahčia prístup k alternatívnym spôsobom financovania a zabránia odlivu kapitálu a schémam vyhýbania sa daňovým povinnostiam;

V. keďže dokončenie bankovej únie by výrazne prispelo k prerušeniu prepojenia medzi štátom a bankou, a to aj znížením koncentrácie expozícií bánk voči vlastnému štátu, čím by sa zachovala odolnosť bankového sektora EÚ, zabránilo by sa používaniu verejných prostriedkov na záchranu bánk ohrozených konkurzom a zvýšila by sa dôvera podnikov, investorov a občanov vo finančný systém EÚ;

W. keďže podľa analýzy jednotného mechanizmu dohľadu by „vykonávanie systému EDIS nemalo byť spojené s ďalšími referenčnými hodnotami pre znižovanie rizík“ ([7]);

X. keďže krízové riadenie zostáva v EÚ a v bankovej únii roztrieštené, čo vedie k nerovnakým podmienkam pre banky a jurisdikcie; keďže rámec CMDI by mal zabezpečiť, aby všetky banky uplatňovali konzistentný a účinný prístup, a mal by tiež prispieť k zachovaniu finančnej stability, minimalizovať využívanie prostriedkov daňovníkov a zabezpečiť rovnaké podmienky v celej EÚ;

Y. keďže stabilnejšia, konkurencieschopnejšia a konvergentnejšia hospodárska a menová únia si vyžaduje, aby sa dokončila banková únia vrátane jej tretieho piliera, ktorým je plnohodnotný systém EDIS, a vyžaduje si aj silnú a plne fungujúcu úniu kapitálových trhov a bezpečné aktíva v eurozóne;

Z. keďže EÚ a Spojené kráľovstvo sa v súčasnosti zaviazali zachovať spoluprácu v oblasti finančných služieb týkajúcu sa regulácie a dohľadu; keďže tento prístup založený na spolupráci by mal podporiť dlhodobé vzťahy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom; keďže Komisia predĺži dočasné povolenie, ktoré umožňuje bankám EÚ a správcom fondov využívať zúčtovacie strediská v Spojenom kráľovstve; keďže sľúbené memorandum o porozumení medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom o regulačnej spolupráci ešte nebolo podpísané;

Všeobecné úvahy

1. čo najdôraznejšie odsudzuje ruskú agresiu voči Ukrajine a jej ničivý vplyv na ukrajinský ľud; konštatuje, že ruská invázia má aj sociálne, hospodárske a finančné dôsledky pre EÚ vrátane prehĺbenia inflačných trendov; konštatuje, že priame expozície bánk voči Rusku a Ukrajine sú obmedzené, ale že bankový sektor môže byť zasiahnutý nepriamymi vplyvmi; vyzýva ECB, EBA a príslušné vnútroštátne orgány, aby sledovali vývoj situácie v súvislosti s vojnou na Ukrajine, najmä jej dôsledky pre finančné inštitúcie EÚ, ako je akékoľvek potenciálne zhoršenie kvality aktív; zdôrazňuje preto význam obozretného riadenia rizík a primeranej tvorby rezerv; konštatuje, že podľa predsedu Rady pre dohľad ECB ([8]) sa po prudkom náraste cien energií zvýšili expozície bánk voči energeticky náročným podnikom a energetickým derivátom; zdôrazňuje, že banky čelia zvýšenej expozícii voči riziku protistrany v dôsledku zvýšených výziev na dodatočné vyrovnanie pre banky, ktoré pôsobia ako zúčtovací členovia pre svojich klientov; zdôrazňuje, že banky by mali posilniť svoju odolnosť voči makroekonomickým a finančným šokom; vyzýva ECB a príslušné vnútroštátne orgány, aby prijali vhodné opatrenia v oblasti dohľadu s cieľom zabrániť tomu, aby energetická kríza viedla k finančnej kríze;

2. sleduje prebiehajúci vývoj na finančných trhoch po krachu Silicon Valley Bank a dvoch ďalších stredne veľkých amerických bánk, ako aj po prevzatí Credit Suisse bankou UBS; víta spoločné vyhlásenie EBA, SRB a bankového dohľadu ECB z 20. marca 2023 k oznámeniu švajčiarskych orgánov z 19. marca 2023;

3. zdôrazňuje, že prehlbovanie únie kapitálových trhov a dokončenie bankovej únie pomôže vytvoriť lepšie podmienky na financovanie európskeho hospodárstva tak pre domácnosti, ako aj pre spoločnosti, ktoré sú stále vo veľkej miere závislé od bankových úverov, s cieľom podporiť investície a tvorbu pracovných miest a zároveň prispieť k odolnosti európskeho hospodárstva a prechodu na udržateľné hospodárstvo;

4. pripomína, že banková únia je základným doplnkom hospodárskej a menovej únie a jednotného trhu, ktorý spája zodpovednosť za dohľad, riešenie krízových situácií a financovanie na úrovni EÚ, čo znamená, že banky v eurozóne dodržiavajú jednotný súbor pravidiel; víta významný pokrok dosiahnutý od finančnej krízy v roku 2008 prostredníctvom vytvorenia jednotného súboru pravidiel, SSM a SRM; zdôrazňuje, že európske banky sú schopné lepšie odolávať finančným otrasom a že sú zavedené mechanizmy riešenia krízových situácií na riešenie zlyhaní bánk bez použitia peňazí daňovníkov;

([7]) ECB, Spätná väzba k príspevku, ktorý poskytol Európsky parlament v rámci svojho „uznesenia o bankovej únii – výročná správa za rok 2020“, 2021, s. 11.

([8]) Vyhlásenie predsedu Rady pre dohľad ECB, na vypočutí vo Výbore pre hospodárske a menové veci Európskeho parlamentu 1. decembra 2022.

5. konštatuje, že opatrenia verejnej podpory spolu s rozhodnutiami ECB v oblasti menovej politiky a regulačnými úpravami umožnili bankovému sektoru zmierňovať otrasy v prípade hospodárskej krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19; uznáva, že posilnenie prudenciálnych požiadaviek zavedených po roku 2008 zlepšilo odolnosť bankového sektora EÚ; je však znepokojený tým, že podiel nesplácaných úverov sa môže zvýšiť, keď sa postupne ukončia opatrenia verejnej podpory v rámci pandémie ochorenia COVID-19; je znepokojený negatívnym vplyvom narastajúceho rizika zlyhania úverov a možného zvýšenia úrovne nesplácaných úverov na finančnú stabilitu; konštatuje, že dočasné pozastavenie vyplácania dividend a spätného výkupu akcií bolo účinné pri ochrane odolnosti bánk počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19; konštatuje, že tento nástroj nie je dôsledne uplatňovaný inými finančnými inštitúciami napriek podobným odporúčaniam iných odvetvových orgánov dohľadu; vyzýva na zavedenie obmedzenia dividend a spätného odkúpenia akcií v závislosti od rizika v čase krízy;

6. zdôrazňuje, že EÚ by mala spravodlivo a v plnej miere a včas a primerane realizovať reformu Bazilej III; domnieva sa, že špecifiká bánk EÚ by sa mali zohľadniť v prípade, že existujú dostatočné a spoľahlivé dôkazy o tom, že medzinárodný rámec tieto špecifiká nezohľadňuje, aby sa zabezpečila konkurencieschopnosť bánk EÚ a rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni, ako sa zdôrazňuje v uznesení Európskeho parlamentu z 23. novembra 2016 ([9]); konštatuje, že EBA a ECB vydali spoločné vyhlásenie, v ktorom vyzvali EÚ, aby dodržiavala svoje medzinárodné záväzky;

7. je znepokojený vysokou úrovňou inflácie, ktorá v roku 2022 dosiahla 8,4 %; konštatuje, že v reakcii na tento prudký nárast inflácie ECB pristúpila k zvýšeniu hlavných úrokových sadzieb hlavných refinančných operácií z 0 % na 3 %; zdôrazňuje, že súčasný prudký nárast inflácie je predovšetkým javom na strane ponuky, ktorý je do značnej miery spôsobený vonkajšími faktormi, predovšetkým vojnou Ruska proti Ukrajine a narušením dodávateľských reťazcov vyplývajúcim z krízy spôsobenej ochorením COVID-19, v dôsledku čoho sú nástroje menovej politiky menej účinné pri znižovaní inflácie; pripomína, že hlavným cieľom ECB je zaručiť cenovú stabilitu, ktorá je charakterizovaná 2-percentnou infláciou v strednodobom horizonte; uznáva, že vysoká inflácia a vyššie úrokové sadzby predstavujú riziká zo sociálneho a z hospodárskeho hľadiska vrátane negatívneho vplyvu na schopnosť domácností a podnikov splácať svoje úvery a realizovať investície potrebné na transformáciu EÚ na uhlíkovo neutrálne hospodárstvo do roku 2050;

8. zdôrazňuje, že úrokové sadzby ponúkané domácnostiam a MSP v členských štátoch sú veľmi rozdielne; naliehavo vyzýva inštitúcie a orgány Komisie, aby zvážili opatrenia na zníženie zaťaženia držiteľov hypoték a MSP v členských štátoch s vyššími úverovými sadzbami s cieľom zabezpečiť, aby všetci občania a podniky mali prístup k veľmi potrebnému kapitálu za spravodlivé a konkurencieschopné sadzby;

9. zdôrazňuje úlohu bankového systému z hľadiska podpory prechodu na uhlíkovo neutrálne hospodárstvo; domnieva sa, že nové geopolitické prostredie zvyšuje naliehavosť tohto prechodu, najmä potrebu investovať do energií z obnoviteľných zdrojov; zdôrazňuje mimoriadny význam sociálne spravodlivej transformácie; pripomína, že náklady na túto transformáciu budú nižšie ako náklady na nečinnosť, čo uznala aj ECB;

10. víta záťažový test v oblasti klímy, ktorý vykonal jednotný mechanizmus dohľadu (SSM) v roku 2022, a berie na vedomie ciele stanovené na rok 2024; víta následné opatrenia, ktoré už jednotný mechanizmus dohľadu prijal, vrátane vydávania osvedčených postupov, ktoré prispievajú k výmene informácií a šíreniu poznatkov v celom bankovom sektore; pripomína, že jednotný mechanizmus dohľadu môže stanoviť požiadavky 2. piliera pre banky, ktoré nespĺňajú odporúčanie vydané v rámci záťažového testu; opätovne vyjadruje svoje obavy z finančných rizík vyplývajúcich z klimatických rizík;

11. víta prijatie záväzných noriem orgánu EBA a spoločných vzorov pre zverejňovanie informácií o environmentálnych a sociálnych rizikách a rizikách v oblasti správy a riadenia (riziká ESG) bankami; domnieva sa, že tieto zverejnené informácie by mali zlepšiť informovanosť zainteresovaných strán o expozíciách inštitúcií rizikám ESG a o stratégiách na ich riešenie, čím by prispeli k doplneniu chýbajúcich údajov o týchto rizikách;

([9]) Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2016 o dokončení rámca Bazilej III (Ú. v. EÚ C 224, 27.6.2018, s. 45).

12. konštatuje, že prijatie smernice o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov ([10]) zabezpečí konzistentnosť, porovnateľnosť a spoľahlivosť informácií o udržateľnosti vo finančnom a nefinančnom sektore;

13. so záujmom sleduje prebiehajúcu prácu Komisie a ECB na digitálnom eure; so záujmom očakáva legislatívny návrh Komisie a rozhodnutie Rady guvernérov ECB o digitálnom eure; pripomína, že toto rozhodnutie by malo vychádzať z komplexného posúdenia rizík a prínosov digitálnej meny centrálnej banky; poukazuje na to, že digitálne euro musí uprednostňovať vysokú úroveň súkromia, ochrany údajov, dôvernosti platobných údajov, kybernetickej odolnosti a bezpečnosti;

14. víta skutočnosť, že Chorvátsko je 20. členským štátom, ktorý vstúpil do eurozóny; vyzýva členské štáty EÚ, ktoré ešte nie sú súčasťou bankovej únie, aby podnikli kroky k jej pristúpeniu; pripomína, že každé pristúpenie nových členských štátov do eurozóny je podmienené existenciou spoľahlivého a účinného rámca boja proti praniu špinavých peňazí v príslušnom členskom štáte;

15. nabáda banky, aby využili príležitosti, ktoré ponúka digitalizácia, a to aj investovaním do IT systémov a výskumu a vývoja a plnením požiadaviek podľa nariadenia o digitálnej prevádzkovej odolnosti, a zároveň zachovali vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov a investorov, najmä pre zraniteľné skupiny s nízkou úrovňou digitálnej alebo finančnej gramotnosti; víta pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti s balíkom v oblasti digitálnych financií; domnieva sa, že v digitálnom kontexte sa musí posilniť ochrana spotrebiteľa a že prioritou by malo byť finančné začlenenie, najmä prostredníctvom lepšej digitálnej a finančnej gramotnosti;

16. zdôrazňuje, že pre retailové finančné služby je potrebný dobre fungujúci jednotný trh; konštatuje, že výška a rozsah poplatkov a platieb vyberaných finančnými inštitúciami sa v rámci EÚ a finančných inštitúcií v tom istom členskom štáte výrazne líši, čo bráni porovnateľnosti medzi poskytovateľmi a poškodzuje záujmy spotrebiteľov; vyzýva na zlepšenie rámca ochrany zákazníkov, a to aj v rámci pripravovanej stratégie pre retailových investorov; berie na vedomie konsolidáciu retailových bankových služieb v niektorých členských štátoch a obmedzenie výberu pre spotrebiteľov retailových bankových služieb; berie na vedomie výzvy bankového dohľadu, ktoré predstavujú veľké systémovo významné inštitúcie; zdôrazňuje výhody diverzifikovaného a konkurencieschopného bankového sektora v Európe; vyzýva Komisiu, aby posúdila prekážky a bariéry, ktorým spotrebitelia čelia pri využívaní retailového bankovníctva, a aby navrhla riešenia s cieľom zabezpečiť, aby spotrebitelia mohli využívať retailové finančné služby na cezhraničnom základe;

17. víta vytvorenie nástroja NextGenerationEU a zdôrazňuje jeho dôležitú úlohu pri hospodárskej obnove po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 a pri zachovávaní makroekonomickej stability; domnieva sa, že musí slúžiť ako príležitosť na zvýšenie verejných a súkromných investícií a na podporu modernizácie hospodárstva; zdôrazňuje, že vytvorenie bezpečných aktív EÚ by mohlo pomôcť zmierniť prepojenie medzi štátmi a domácimi bankovými sektormi; domnieva sa, že nástroj NextGenerationEU poskytuje vysokokvalitné európske aktíva s nízkym rizikom, ktoré umožňujú obnoviť rovnováhu štátnych dlhopisov v súvahách bánk;

18. vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa nepodarilo zabezpečiť úplnú rodovú rovnováhu v rámci finančných inštitúcií a orgánov EÚ; vyjadruje poľutovanie najmä nad skutočnosťou, že ženy sú naďalej nedostatočne zastúpené vo výkonných pozíciách v oblasti bankových a finančných služieb; zdôrazňuje, že vyvážené zastúpenie mužov a žien vo vrcholových orgánoch a v pracovnej sile má spoločenské aj hospodárske prínosy; víta nedávne schválenie smernice o zlepšení rodovej vyváženosti medzi riaditeľmi spoločností kótovaných na burze cenných papierov a súvisiace opatrenia ([11]) po niekoľkých rokoch bez pokroku; vyzýva finančné inštitúcie, aby pravidelne aktualizovali svoje politiky rozmanitosti a začlenenia a pomáhali podporovať zdravé pracovné kultúry, ktoré uprednostňujú inkluzívnosť; vyzýva orgány dohľadu, aby využili svoje právomoci v oblasti dohľadu vo vzťahu k rozmanitosti a rodovej vyváženosti v riadiacich orgánoch finančných inštitúcií;

([10]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov, (Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 15).

([11]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2381 z 23. novembra 2022 o zlepšení rodovej vyváženosti medzi riadiacimi pracovníkmi kótovaných spoločností a súvisiacich opatrení (Ú. v. EÚ L 315, 7.12.2022, s. 44).

19. vyjadruje hlboké poľutovanie nad skutočnosťou, že v Rade guvernérov ECB, Rade pre dohľad ECB ani medzi členmi SRB nie je rodová rovnováha; vyzýva inštitúcie a orgány EÚ, aby uprednostnili čo najskoršie dosiahnutie úplnej rodovej rovnováhy, a to aj tým, že poskytnú rodovo vyvážené užšie zoznamy kandidátov na všetky budúce vymenovania, ktoré si vyžadujú súhlas Európskeho parlamentu, a to aj v ECB a najvyšších finančných inštitúciách EÚ, pričom sa budú snažiť zahrnúť do každého postupu menovania aspoň jednu kandidátku a jedného kandidáta; pripomína svoje uznesenie zo 14. marca 2019, ktorého cieľom bolo zabezpečiť rodovú rovnováhu pri navrhovaní kandidátov v oblasti hospodárskych a menových vecí EÚ; opakovane pripomína svoj záväzok nezohľadňovať zoznamy kandidátov, v ktorých sa nedodržiava zásada rodovej rovnováhy;

Dohľad

20. konštatuje, že od začiatku roka 2022 sa podiel vlastného kapitálu Tier 1 bánk jednotného mechanizmu dohľadu znížil na 14,74 % a ukazovateľ krytia likvidity sa takisto znížil na 162,03 % ([12]); víta skutočnosť, že objem nesplácaných úverov v súvahách bánk sa naďalej znižoval, hoci v rôznej miere a napriek rôznym úrovniam v jednotlivých členských štátoch; vyjadruje však poľutovanie nad znehodnotením kvality aktív v dôsledku vyšších úrokových sadzieb; konštatuje, že podiel úverov 2. fázy na celkových úveroch bánk vzrástol na 9,5 %, čo je najvyššia úroveň od roku 2018, a že tento nárast sa výrazne sústreďuje v niektorých členských štátoch; zdôrazňuje, že v niektorých segmentoch trhu vrátane sektora nehnuteľností sa hromadí zraniteľnosť; zdôrazňuje, že banky by mali mať k dispozícii dostatočný kapitál a likvidné aktíva na zvládnutie hospodárskych dôsledkov ruskej vojny;

21. konštatuje, že zníženie rizika v súvahách bánk by prispelo k stabilnejšej a silnejšej bankovej únii zameranej na hospodársky rast; domnieva sa, že monitorovanie znižovania podielu nesplácaných úverov by malo byť aj naďalej jednou z priorít v oblasti dohľadu, a to vyváženým spôsobom, pri ktorom sa zohľadňujú riziká dekapitalizácie a dôsledky pre dlžníkov; vyzýva spoluzákonodarcov, aby pokračovali vo vytváraní primeraného rámca na riešenie tejto priority;

22. berie na vedomie revíziu priorít ECB v oblasti dohľadu na nasledujúce tri roky, ktorými sú 1. posilnenie odolnosti voči bezprostredným makrofinančným a geopolitickým šokom, 2. riešenie výziev digitalizácie a posilnenie riadiacich schopností riadiacich orgánov a 3. zintenzívnenie úsilia pri riešení zmeny klímy;

23. konštatuje, že ziskovosť bankového sektora sa za posledný rok zvýšila a dosiahla najvyššiu hodnotu za posledných 14 rokov, čo svedčí o lepšej konkurencieschopnosti bánk v EÚ; uznáva význam využívania ziskov na vytvorenie rezerv, zabezpečenie stability finančného systému, ako aj na financovanie európskeho hospodárstva;

24. zdôrazňuje, že päť najväčších bánk v členských štátoch EÚ vlastní v priemere 68 % všetkých bankových aktív na trhu, v niektorých prípadoch viac ako 80 %, a že 37 najväčších bánk v EÚ predstavuje 71,4 % celkových domácich bankových aktív;

25. domnieva sa, že dobre diverzifikovaný bankový sektor vrátane malých a miestnych bánk, ako aj verejných a družstevných bánk ponúka dobré riešenie pre podniky a domácnosti; zdôrazňuje systémové riziká vyplývajúce zo vzájomných prepojení a zložitosti, ktoré sú základom problému týkajúceho sa bánk „príliš veľkých na to, aby zlyhali“, pričom ten motivoval významnú prácu, ktorú v tejto súvislosti vykonali inštitúcie EÚ, a vyzýva na jej pokračovanie;

26. konštatuje, že expozície niektorých bánk voči domácemu štátnemu dlhu sú aj naďalej vysoké v spojení s bezprecedentnými potrebami verejného financovania od krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19; pripomína, že jedným z hlavných cieľov bankovej únie je prerušiť prepojenie medzi bankovými rizikami a rizikami štátneho dlhu spolu so zachovaním finančnej stability a ochranou prostriedkov daňovníkov; berie na vedomie prácu Bazilejského výboru pre bankový dohľad týkajúcu sa rizika štátneho dlhu; domnieva sa, že riešenie pre EÚ by malo byť v súlade s medzinárodnými normami;

27. zdôrazňuje, že banky zohrávajú kľúčovú úlohu pri prechode na udržateľné hospodárstvo a pri zabezpečovaní toho, aby EÚ bola schopná plniť svoje environmentálne záväzky; konštatuje, že takýto prechod si vyžaduje značné investície; konštatuje, že aj MSP by mali mať možnosť prispieť k tomuto prechodu; vyzýva na zváženie stanovenia osobitných prudenciálnych požiadaviek na činnosti spojené s vysokými rizikami ESG; konštatuje, že finančné inštitúcie naďalej financujú činnosti v oblasti fosílnych palív napriek uznaniu, že zmena klímy predstavuje veľkú hrozbu pre finančnú stabilitu;

([12]) ECB, Publication of supervisory data (Údaje dohľadu), sprístupnené 28. apríla 2022.

28. pripomína, že Komisia sa v rámci svojej stratégie financovania prechodu na udržateľné hospodárstvo zaviazala „prijať opatrenia na zabezpečenie začlenenia príslušných faktorov ESG do úverových ratingov“ a so záujmom sleduje pripravovaný legislatívny návrh;

29. upozorňuje na súvislosť medzi bojom proti praniu špinavých peňazí a prudenciálnymi rizikami; naliehavo vyzýva orgány prudenciálneho dohľadu, aby vo svojich činnostiach dohľadu v plnej miere zohľadňovali riziká boja proti praniu špinavých peňazí a koordinovali svoju činnosť s orgánmi boja proti praniu špinavých peňazí a orgánmi boja proti financovaniu terorizmu; vyzýva spoluzákonodarcov, aby sa urýchlene dohodli na balíku opatrení v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí vrátane vytvorenia nového orgánu pre boj proti praniu špinavých peňazí, ktorý musí byť riadne financovaný; zdôrazňuje, že zriadenie orgánu pre boj proti praniu špinavých peňazí je jedinečnou príležitosťou na zlepšenie a zjednodušenie koordinácie a výmeny informácií medzi orgánmi prudenciálneho dohľadu a orgánmi pre boj proti praniu špinavých peňazí; domnieva sa, že postup zostavovania zoznamu EÚ s vysokorizikovými tretími krajinami by sa mal zlepšiť, a to aj zvážením zapojenia orgánu pre boj proti praniu špinavých peňazí do tohto procesu, aby sa chránila integrita finančného sektora EÚ; zdôrazňuje, že banky pôsobia ako strážcovia v boji proti praniu špinavých peňazí, a že preto musia mať zavedené spoľahlivé rámce riadenia rizík a musia byť pod účinným dohľadom;

30. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila uplatňovanie všetkých existujúcich pravidiel boja proti praniu špinavých peňazí; berie na vedomie začatie postupu v prípade nesplnenia povinnosti proti členským štátom, ktoré nesprávne uplatňujú piatu smernicu o boji proti praniu špinavých peňazí ([13]);

31. opätovne pripomína, že systémové riziká bankového typu sa môžu vyskytnúť vtedy, keď sa sprostredkovanie úverov uskutočňuje v prostredí, v ktorom sú regulačné normy a dohľad voľnejšie ako v prípade bežných bánk; zdôrazňuje riziká vyplývajúce z expozícií bánk voči sektoru tieňového bankovníctva; zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť odolnosť nebankových finančných sprostredkovateľov, a to aj vypracovaním osobitných regulačných nástrojov a nástrojov dohľadu na predchádzanie krízam likvidity; vyzýva Komisiu, aby v prípade potreby predložila relevantné legislatívne návrhy;

32. zdôrazňuje potrebu pokračujúcej konvergencie dohľadu medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky medzi jurisdikciami EÚ a v rámci jednotného trhu, čo v konečnom dôsledku pomôže podporiť finančnú stabilitu na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni;

33. konštatuje, že kryptoaktíva vytvárajú nové výzvy a príležitosti vo finančnom systéme; víta preto prijatie nariadenia o trhoch s kryptoaktívami a nariadenia o údajoch, ktoré sprevádzajú prevody finančných prostriedkov a určitých kryptoaktív; zdôrazňuje, že nedávne udalosti na trhu zdôrazňujú potrebu pokračovať v práci na oblastiach, ako sú decentralizované financie, činnosti v oblasti pôžičiek v kryptomenách, konglomeráty v oblasti kryptoaktív a nezastupiteľné tokeny (NFT); vyzýva Komisiu, aby v prípade potreby predložila nové legislatívne návrhy; víta normu o prudenciálnom zaobchádzaní s expozíciami bánk voči kryptoaktívam, ktorú 16. decembra 2022 prijal Bazilejský výbor pre bankový dohľad, a vyzýva spoluzákonodarcov, aby ju zohľadnili v rámci prebiehajúceho preskúmania nariadenia o kapitálových požiadavkách ([14]);

34. poukazuje na potrebu zabezpečiť súlad medzi horizontálnymi opatreniami a reguláciou finančného trhu, najmä pokiaľ ide o kybernetickú bezpečnosť a digitálne politiky, aby sa zabránilo duplicite a byrokratickej záťaži;

35. zdôrazňuje, že finančné inštitúcie, ktoré využívajú opatrenia priamej štátnej pomoci, by mali podliehať značným obmedzeniam, pokiaľ ide o vyplácanie dividend, spätný výkup akcií a vyplácanie pohyblivej zložky odmeňovania;

36. berie na vedomie problémy a výzvy spojené s problematikou domácej a hostiteľskej krajiny; poukazuje na to, že väčšia integrácia trhu si vyžaduje dôveryhodné záruky pre hostiteľské členské štáty na úrovni EÚ;

([13]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 43).

([14]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

Riešenie krízových situácií

37. víta činnosti Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií (SRB) v roku 2022 vrátane jej riešenia kolapsu Sberbank v dôsledku ruskej vojny na Ukrajine; víta skutočnosť, že banky v rámci pôsobnosti SRB celkovo dosiahli dobrý pokrok v oblasti riešiteľnosti krízových situácií a budovania kapacity na absorpciu strát;

38. poukazuje na to, že aby plány na riešenie krízových situácií boli v plnom súlade s právnymi požiadavkami, musia zahŕňať komplexné posúdenie riešiteľnosti krízovej situácie každej banky vrátane posúdenia, či existujú významné prekážky riešiteľnosti krízovej situácie a spôsobov, ktorými možno takéto prekážky odstrániť; víta zverejnenie teplotnej mapy riešiteľnosti krízových situácií; vyzýva SRB, aby ďalej zlepšovala transparentnosť svojich rozhodnutí;

39. pripomína, že banky musia po vykonaní rozhodnutia o riešení krízovej situácie naďalej plniť svoje záväzky a vykonávať svoje kľúčové funkcie; vyjadruje znepokojenie nad výzvou v oblasti likvidity, ktorej by mohla čeliť veľká banka v prípade riešenia krízovej situácie; vyzýva inštitúcie EÚ, aby sa dohodli na riešení, ktoré by zabezpečilo dôveru a zvýšilo predvídateľnosť;

40. berie na vedomie pracovný program SRB na rok 2023; zdôrazňuje, že jednotný fond na riešenie krízových situácií by mal byť v plnej miere naplnený a že všetky banky by mali byť schopné riešiť krízu do konca roka 2023, a to aj v dôsledku záväzných cieľov týkajúcich sa minimálnej požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky; konštatuje, že všetky banky musia dosiahnuť ďalší pokrok;

41. víta dohodu Euroskupiny o zavedení zabezpečovacieho mechanizmu pre jednotný fond na riešenie krízových situácií vo forme revolvingovej úverovej linky z Európskeho mechanizmu pre stabilitu (EMS); vyjadruje poľutovanie nad tým, že dohoda sa v roku 2022 nevykonala z dôvodu oneskorenia ratifikácie Zmluvy o EMS; zdôrazňuje kľúčovú úlohu jednotného fondu na riešenie krízových situácií pri predchádzaní záchrane bánk daňovníkmi; zdôrazňuje jeho význam pri posilňovaní rámca krízového riadenia; zdôrazňuje, že jednotný fond na riešenie krízových situácií je významným krokom k dokončeniu bankovej únie; žiada, aby všetky členské štáty v plnom rozsahu ratifikovali dohodu o zmene Zmluvy o EMS vrátane zriadenia spoločného zabezpečovacieho mechanizmu pre jednotný fond na riešenie krízových situácií;

42. poukazuje na potrebu riešiť nedostatky zistené v rámci krízového riadenia; požaduje, aby sa posúdenie verejného záujmu bližšie špecifikovalo a harmonizovalo spôsobom, ktorý zabezpečí konzistentné a predvídateľné uplatňovanie stratégií riešenia krízových situácií; vyzýva na väčšiu harmonizáciu prístupu k malým a stredným bankám a zdôrazňuje, že nástroje na riešenie krízových situácií, ktoré má SRB k dispozícii, musia byť sprevádzané prístupom k primeraným finančným zdrojom, s výnimkou prostriedkov daňovníkov; požaduje rovnaké podmienky pre rôzne štruktúry bankových skupín a najvhodnejšiu stratégiu riešenia krízových situácií, ktorá zabezpečí účinné vykonávanie zvolenej stratégie riešenia krízových situácií; zdôrazňuje, že rámec riešenia krízových situácií a pravidlá štátnej pomoci by mali byť konzistentné; zdôrazňuje, že revízia oznámenia o bankovníctve ([15]) už dávno mala byť vykonaná, keďže bolo vydané pred nadobudnutím účinnosti smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk ([16]); naliehavo vyzýva Komisiu, aby zrevidovala oznámenie o bankovníctve a zosúladila ho s výsledkami preskúmania rámca CMDI s cieľom zabezpečiť súlad medzi oboma rámcami;

43. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia nenavrhla legislatívnu iniciatívu o rámci CMDI v termíne, ku ktorému sa zaviazala v pracovnom programe Komisie na rok 2021; berie na vedomie návrh Komisie na preskúmanie rámca CMDI; zdôrazňuje potrebu ambiciózneho a komplexného preskúmania rámca CMDI v úsilí zabezpečiť jeho väčšiu konzistentnosť, dôveryhodnosť a účinnosť; pripomína, že ochrana prostriedkov daňovníkov je jedným z hlavných cieľov rámca krízového riadenia, že straty by mali znášať predovšetkým akcionári a veritelia a že v prípade, že je na účinné vykonávanie stratégií riešenia krízových situácií aj naďalej potrebné externé financovanie, takéto financovanie by malo pochádzať zo záchranných sietí financovaných odvetvím; zdôrazňuje, že dôveryhodný a dobre fungujúci systém riešenia krízových situácií je mimoriadne dôležitý na zabezpečenie finančnej stability v neistom makroekonomickom kontexte; domnieva sa, že preskúmanie rámca CMDI je nevyhnutným krokom, ktorý môže pomôcť prekonať prekážky pri vytváraní systému EDIS s ohľadom na dokončenie bankovej únie;

([15]) Oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. augusta 2013 (Ú. v. EÚ C 216, 30.7.2013, s. 1).

([16]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

44. berie na vedomie vymenovanie nového predsedu SRB a nového člena rady; poukazuje na nedostatočnú rodovú vyváženosť v riadiacich pozíciách SRB; naliehavo vyzýva SRB, aby riešila túto otázku a zabezpečila vyváženejšie rodové zloženie svojich riadiacich pozícií;

45. nabáda SRB, aby sa v riešení krízových situácií posunula smerom k ďalšiemu využívaniu stratégií prevodu na základe existujúcich osvedčených postupov;

Ochrana vkladov

46. vyjadruje poľutovanie nad tým, že banková únia je stále neúplná z dôvodu neexistencie systému EDIS; konštatuje, že vďaka vykonávaniu smernice o systémoch ochrany vkladov sa zlepšila a harmonizovala ochrana vkladateľov; uznáva, že systém EDIS by zlepšil ochranu vkladateľov v EÚ bez ohľadu na to, kde sa ich banka nachádza; domnieva sa, že systém EDIS by hostiteľským členským štátom poskytol dodatočnú záruku, a spolu s posúdením rámca CMDI by tak prispel k riešeniu problémov domácej a hostiteľskej krajiny; pripomína, že Európsky parlament má mandát na rokovanie o systéme EDIS a je pripravený pokračovať vo svojej práci, aby ho čo najskôr dokončil;

47. zdôrazňuje, že napriek dôsledkom pandémie ochorenia COVID-19 a vojny na Ukrajine sa podiel nesplácaných úverov znížil na 2,29 %; uznáva výrazný pokrok dosiahnutý v oblasti znižovania rizík v bankovom sektore; na druhej strane berie na vedomie obmedzený pokrok v oblasti rozdelenia rizika; požaduje prijatie spravodlivého mechanizmu rozdelenia rizika prostredníctvom systému EDIS, pričom zároveň treba pokračovať v trende znižovania rizika vo všetkých krajinách EÚ; zdôrazňuje, že pre úspech bankovej únie je dôležité pokračovať v znižovaní rizík;

48. zdôrazňuje význam primeranosti rizika pri príspevkoch do systémov ochrany vkladov a do budúceho systému EDIS; žiada, aby sa zohľadnili osobitosti schém inštitucionálneho zabezpečenia; varuje, že absencia prístupu zlučiteľného so stimulmi a založeného na riziku môže vytvoriť riziká morálneho hazardu, čo povedie k dotovaniu špekulatívnych obchodných modelov konzervatívnymi modelmi;

49. poukazuje na to, že v prípadnom systéme EDIS by sa mali zohľadňovať jasné pravidlá účasti členských štátov, ktoré nepatria do eurozóny;

50. vyjadruje poľutovanie nad tým, že členské štáty naďalej konajú mimo rámca Spoločenstva a oslabujú úlohu Európskeho parlamentu ako spoluzákonodarcu; žiada, aby bol informovaný o prebiehajúcich diskusiách na úrovni Euroskupiny a pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre EDIS;

51. berie na vedomie vyhlásenie Euroskupiny zo 16. júna 2022 o budúcnosti bankovej únie; podporuje výzvy poslancov Európskeho parlamentu rokujúcich o návrhu EDIS vo vyhlásení zo 7. decembra 2022 na ambiciózne preskúmanie rámca CMDI, ktoré môže pomôcť prekonať prekážky brániace vytvoreniu systému EDIS, pričom uznáva, že tento rámec by sa nemal považovať za náhradu EDIS a že návrh systému EDIS z roku 2015 by sa nemal stiahnuť; opätovne pripomína svoju naliehavú výzvu Rade, aby ukončila patovú situáciu a aby konštruktívne spolupracovala s Európskym parlamentom na dosiahnutí dohody o systéme EDIS;

52. uznáva rôzne koncepcie systému EDIS; domnieva sa však, že žiadne krátkodobé riešenie by nemalo brániť vytvoreniu plnohodnotného systému EDIS, ktorý umožňuje vzájomné znášanie strát na základe konkrétnych kritérií;

°
° °

53. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, Európskej centrálnej banke, Európskemu orgánu pre bankovníctvo a Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií.